

Boendepolitiskt program

SPF Seniorernas Stockholmsdistrikt har beretts tillfälle att yttra sig över det förslag till boendepolitiskt program som har utarbetats av en särskild arbetsgrupp som tillsatts av förbundsstyrelsen. Arbetsgruppen kommer att beakta inkomna synpunkter för att därefter föreläggas förbundsstyrelsen för förslag till beslut. Det är kongressen 2020 som slutligen fastställer programmet.

Stockholmsdistriktet har överlämnat förslaget till samtliga föreningar i distriktet för synpunkter. Distriktet noterar med tillfredsställelse att intresset för att lämna synpunkter har varit stort. Distriktet har beaktat inkomna synpunkter och ber härmed att få framföra följande synpunkter.

Allmänna synpunkter

Distriktet ställer sig mycket positiv till att SPF Seniorerna tar fram ett bostadspolitiskt program med fokus på seniorer. De frågor som tas fram i förslaget är alla viktiga och som vi i princip helt ställer oss bakom. Det är dock många förslag som sammanlagt medför stora kostnader och sannolikt också skattehöjningar. Därför bör förslagen prioriteras. Distriktet vill lyfta fram följande frågor: Att tillgängligheten beaktas såväl vad gäller anpassning av befintligt bostadsbestånd i anslutning till upprustning som i samband med nyproduktion, Att underlätta flytten till en för seniorer anpassad bostad, Att stärka bostadstillägget för seniorer. Vidare vill vi lyfta fram frågan om den enskildes ansvar och möjligheter till ett eget val av boendeform.

Tillgänglighet och fler bostäder för seniorer

Bland alla viktiga frågor vill distriktet i synnerhet lyfta fram tillgänglighetsfrågorna och därför föreslår vi att avsnittet 1.7 lyfts fram som första punkt. Det gäller inte minst behovet av en modernisering och anpassning av befintligt bostadsbestånd. Särskilt angeläget är det att åtgärda de problem som flerfamiljshus utan hiss skapar. Bl.a. bidrar de till en ofrivillig ensamhet och isolering. De förslag som anges för ekonomiska stimulansåtgärder ställer vi oss helt bakom. Distriktet vill också framhålla vikten av att tillgänglighet också avser den externa miljön i närområdet, som möjliggör att exempelvis kunna nå olika serviceinrättningar. Samtidigt måste de byggas fler bostäder som är anpassade för seniorer. I samband med nyproduktion bör alltid tillgänglighetsaspekter beaktas. Det blir på lång sikt i de flesta fall billigare än att senare, när behoven blir akuta anpassa lägenheterna. För att dessa behov skall kunna genomföras till för de boende rimliga kostnader bör såväl stat som kommun bidra. Statliga bidrag till olika boendeformer är en väg. En annan väg är att kommunerna i samband med försäljning av mark eller bygglov ställer krav på att också

exempelvis trygghetsboenden kommer till stånd. Här anser vi vidare att hyresrätter bör prioriteras. Här finns det anledning att se över hur reglerna för bostadskö är utformade och i vilken utsträckning de äldres behov beaktas. Vi vill också framhålla vikten av att det byggs hyresrätter som de boende har råd att bo i. Arbetsgruppen lyfter även fram byggemaskaper som en boendeform. Det innebär att seniorerna själva tar ett större ansvar för sitt eget boende. Det är utan tvekan en intressant boendeform, men målgruppen som är beredd att ta på sig byggherrerollen är sannolikt begränsad, men kan bli ett viktigt komplement.

Ytterligare ekonomiska stimulanser bör övervägas. Ett sådant är att vid behov ta bort amorteringskraven för pensionärer och att göra det lättare att beviljas lån till en ny bostad som är anpassad till seniorernas behov. I dag spelar det ingen roll om man har ett kapital i form av bostad eller annan förmögenhet. Man nekas lån om de regelbundna pensionerna bedöms som för låga för att klara räntor och amorteringar. Ibland är det ännu värre, då det händer att banker tillämpar ren åldersdiskriminering. Distriktet ställer sig också bakom förslaget att underlätta för seniorer att sälja sina bostäder för att kunna flytta till lägenheter som är bättre anpassade för seniorernas behov. Att se över reglerna för den s.k. flyttskatten genom att sänka kapitalvinstbeskattningen är ett förslag som bör övervägas.

Samlad kommunal planering av bostäder och boendemiljöer för seniorer

Distriktet ställer sig bakom förslaget att kommunerna tar fram en samlad handlingsplan iför att främja en god boendemiljö för seniorer. Därför bör Kommunstyrelsen svara för att en sådan plan tas fram. Distriktet vill särskilt framhålla behovet av ett varierat utbud av såväl boende- och upplåtelseformer. I dag förväntas man bo hemma så länge som det bara är möjligt, vilket har resulterat i att behoven av olika s.k. mellanboenden, servicehus, senior- och trygghetsboenden med gemenskapshetsytor idag inte kan tillgodoses. Även antalet biståndsbedömda särskilda boenden med dygnet runt tillsyn har minskat för att i stället tillgodoses med hemtjänst i det egna hemmet. Distriktet vill varna för att alltför ensidigt fokusera på att kunna bo hemma allt längre också riskerar att bidra till en ökad isolering och ofrivillig ensamhet. Behovet av social samvaro som underlättas genom gemensamhetslokaler ska inte underskattas för att främja ett inte minst psykiskt välmående. I dag kan vi exempelvis i Stockholm se att nyttjandegraden av lägenheter såväl i äldreboenden som i vård- och omsorgsboenden står tomma p.g.a. kostnadsskäl och en alltför sträng biståndsbedömning.

Eftersom mycket av ansvaret för att såväl underhålla och anpassa det befintliga bostadsbeståndet som att få fram olika typer av nyproduktion av bostäder ligger på kommunerna kan pensionärsorganisationerna spela en viktig roll via de kommunala pensionärsråden eller att särskilda arbetsgrupper för boendefrågor bildas. Detta bör kommunerna dra nytta av i sitt planeringsarbete

Bostadstillägg

Att höja bostadstilläggen är det snabbaste sättet att förbättra ekonomin för dem med de lägsta pensionerna och som framgår av rapporten har höjningen av bostadstillägget inte följt med i utvecklingen av boendekostnaderna. Att som föreslås helt slopa

förmögenhetsprövningen ifrågasätts dock. Rimligt är att värdet av den egna bostaden och fritidshuset avräknas när bostadstilläggets storlek fastställs.

Redaktionella synpunkter

Utöver vad som distriktet framhållit ovan om att flytta fram avsnitt 1.7 som första punkt anser vi att de två första inledande styckena på sidan 1 bör "stramas upp". Det gäller även 4:e stycket på sidan 1 som måste bli tydligare att det krävs såväl en nyproduktion med bättre tillgänglighet som flera vård- och omsorgsboenden.

Stockholm 2019-09-10

SPF Seniorerna Stockholmsdistriktet

Monica Ulfhielm

Distriktsordförande